

Audnedal kommune

Teknisk/Næring

Olje og Energi Departementet

Vår Ref:
2019/154 - 25

Ordningsverdi:
S41

Saksbehandler:
Terje Ågedal

Deres Ref:

Dato:
27.09.2019

INNSPILL TIL HØRING OM NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFTUTBYGGING

Kommunens høringssvar er sendt departementet tidligere. Der Audnedal kommunestyre sier nei til utbygging av landbasert vindkraft i vår kommune.

Vedlagte innspill fra grunneiere på Flottorp, med dokumentasjon av artsmangfold er mottatt av Audnedal kommune, og videresendes departementet.

Vi ber om at det tas hensyn til dette ved vurdering av eventuell vindkraftutbygging.

Med hilsen

Terje Ågedal
Saksbehandler

Vedlegg

- 1 Artsmangfold - Hægebostad - Audnedal
- 2 Artsmangfold Dagfinn Flottorp
- 3 Artsmangfold Kvinesdal - Audnedal
- 4 Uttalelse fra Grindheim Helselag
- 5 Innsigelse fra grunneiere

Innspill ifm den nasjonale rammen for vindkraft på land.

I forbindelse med overnevnte ønsker vi å videreformidle viktig info som berører Hægebostad kommune.

Ønsker å videreformidle feltbefaringer og kartlegging som har pågått gjennom flere år.

Jeg, Svein Hovden har ferdes i disse områdene omkring 35 år som aktiv friluftsmann med interesse for jakt og fiske. I de senere år har det vært mer som ornitolog. Spesielt de siste 10 – 15 årene har det blitt mye registrering av fugler, dyr og dyretråkk.

Jeg har en spesiell forkjærlighet til orrfugl leiker og har kartlagt leiker over flere år. Har utallige netter ute i det fri. De fleste og beste registreringene skjer på natta og de første morgentimene. Registreringene skjer i mars/april/mai.

Sender over info vedr. hjortestien som går tvers gjennom planlagt vindkraftanlegg på Kvinesheia, (Storheia) Torsheimrådet og Haddeland.

Både vest og øst for Lygna har rike biologiske områder med både dyr, fugler og fisk. Oss bekjent så har den sørlige delen av kommunen aldri hatt noen store feltbefaringer hvor fugletrekk og det biologiske mangfoldet er blitt kartlagt. Det kan ta opp til flere år å få kjennskap til det med fugletrekk. Det vi vet om fugletrekkene i de aktuelle områdene er at Hægebostad kommune har store fugletrekk. Både vest og øst for Lygna. Det som er kartlagt er et stort rovfugltrekk som passerer Tyvann og har retning Torshei. Av fjellfugl så er både vest og øst av Lygna gode trekkområder.

Den nordlige delen av kommunen er bedre kartlagt og hatt feltbefaringer i den tid Lygna var tenkt utbygd. Jeg, Svein Hovden var selv med på feltbefaringer ved Fiskelandsvann og Sandvatn inne på Hekkfjell. Da var jeg med Kurt Jerstad.

Hægebostad kommune er ikke egnet for vindkraft pga sin terrengformasjon. Dype daler og store revner og høye topper og mange vann gjør det meget vanskelig å unngå alvorlige naturinngrep.

Sender over info og bilder som strekker seg hovedsakelig fra følgende:

Den sørlige delen av kommunen fra Espeland til Blåberg og fra Gysland til Høghei/Verdal.

Ønsker dere noe mer informasjon så kan dere ta kontakt med Svein Hovden.

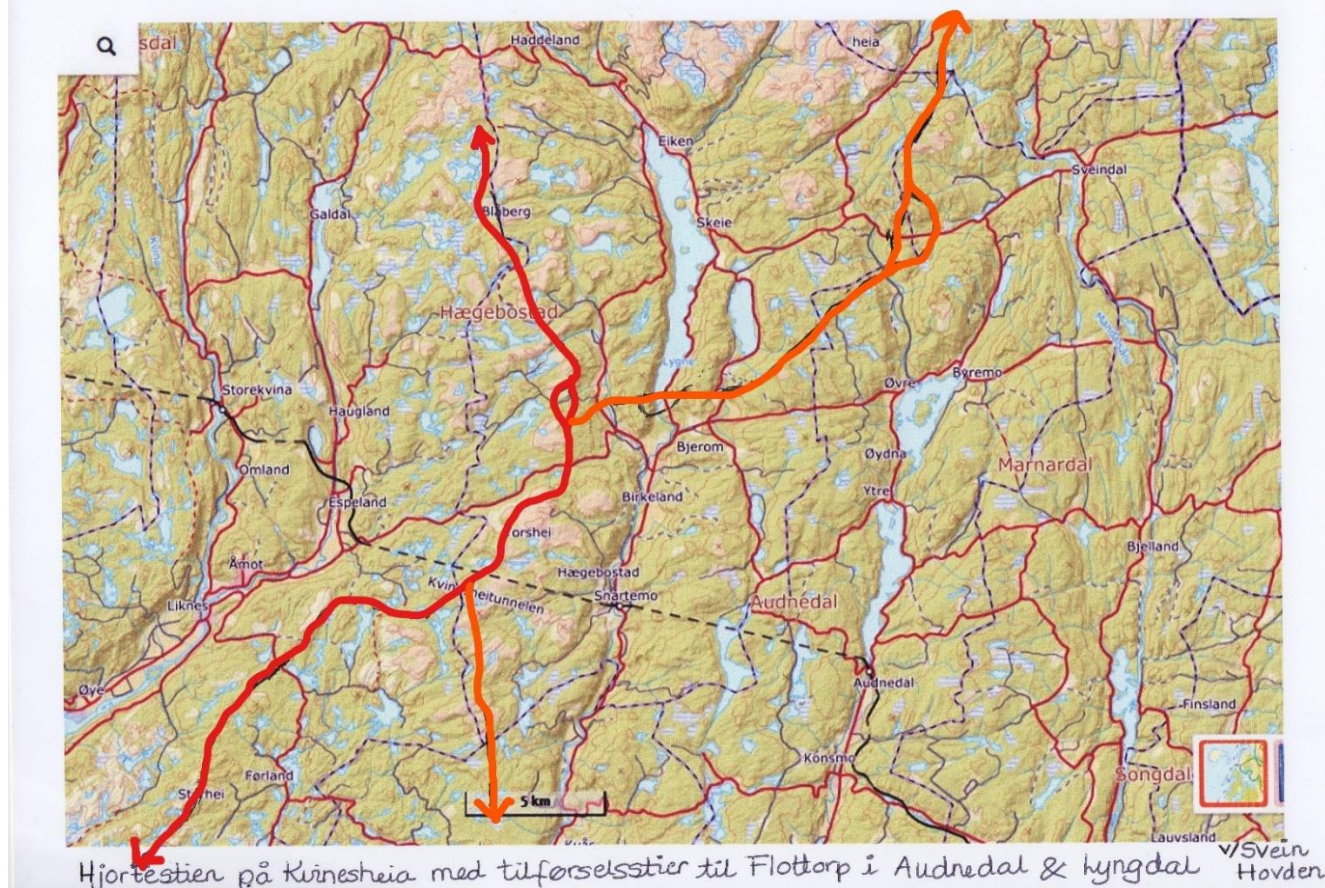
Vennlig hilsen

Anne Britt & Svein Hovden

Tjerslandsveien 80

4580 Lyngdal

Tlf. Svein: 908 33561 – Tlf. Anne Britt: 481 58764

Hjordtestien er tegnet inn omtrentlig og er kartlagt ved:

GPS merking av Sør Hjord Vest – oversendt info fra Petter Birkeland

Jaktkamera – Kristoffer Birkeland

Jaktkamera – Svein Hovden

Nye veier – Kurt Jerstad

Befaringer – Kurt Jerstad, Dagfinn Flottorp, Bjørn Nissen & Anne Britt & Svein Hovden

Hjordtestien er nedtegnet av Anne Britt & Svein Hovden

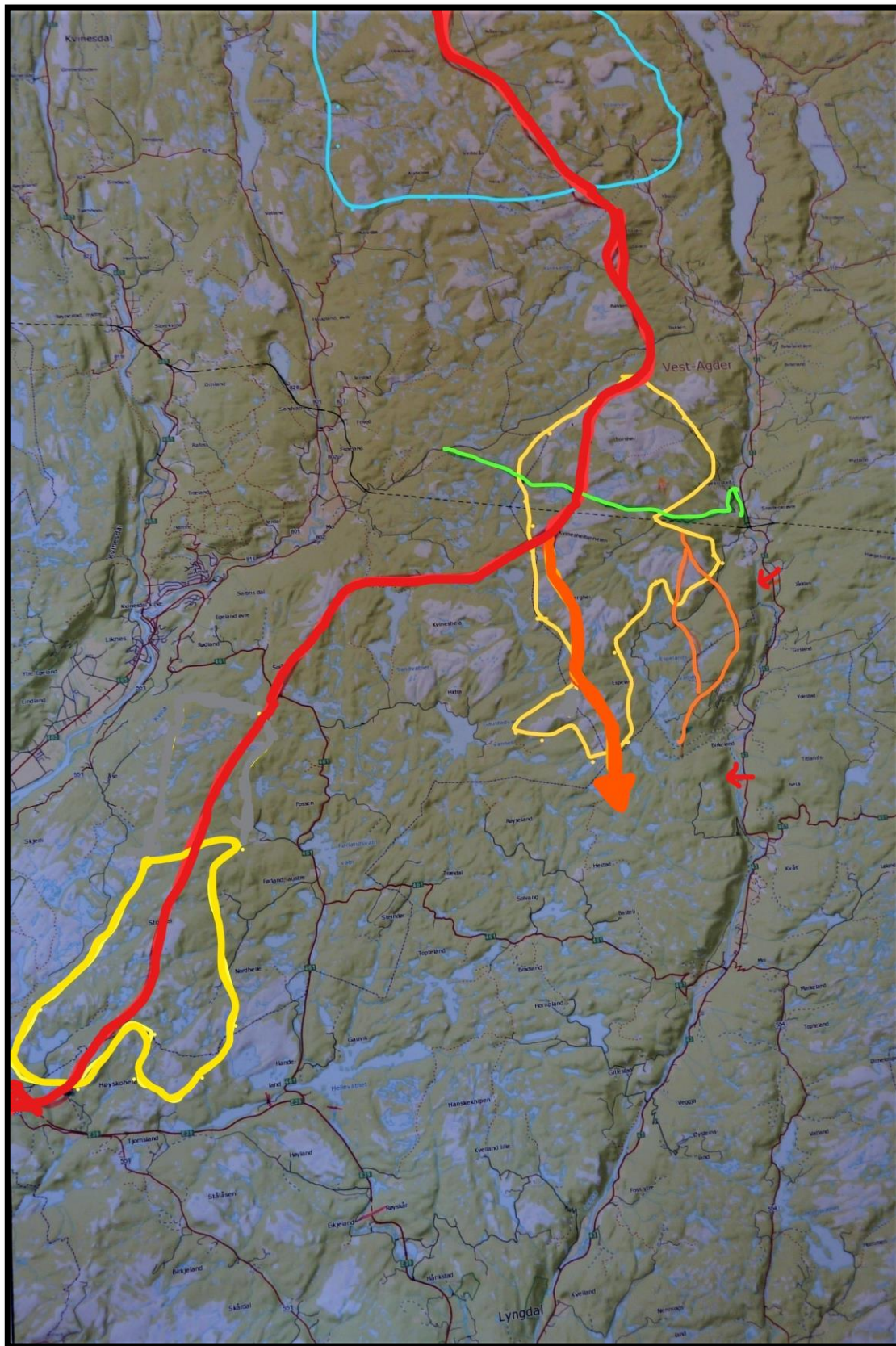
Hjordtestien er utarbeidet fra Haddelandsheia og ned til kysten. Den passerer Blåberget og nedover forbi Tyvann. Krysser Fossedalsveien og drar vest for Torshei ned hele Kvinesheia. Har også utarbeidet en meget brukt sti som går i fra Tengstøl. Går ned til Kollemoheia, krysser Lygna i utløpet. Er der flom svømmer de over Lygna. Krysser veien ved Steinsland og går øst for Gletne og krysser Gydaalen. Går videre vest for Flottorp, rett nord mot Åseral.

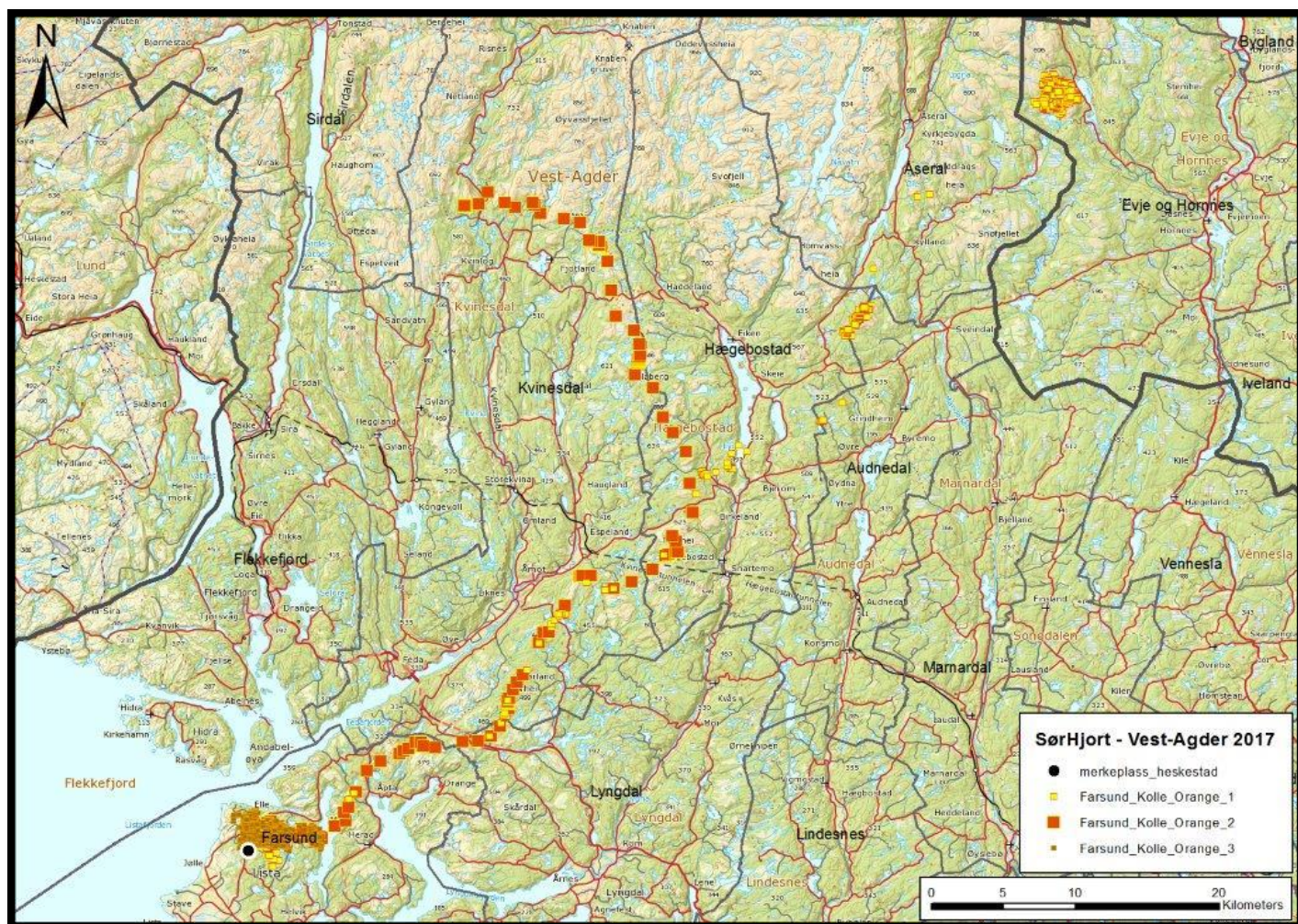
Dette er en hjortesti av nasjonal verdi pga de store mengdene hjort som passerer disse områdene. Hjortene trekker tidlig høst i fra innlandet ut mot kysten for å slippe unna snømengdene.

Hjortene trekker så tilbake mot langfjella i april/mai. Se til kart og legg merke til hvordan hjortene trekker. De holder seg hele tiden til de mest øde områdene de kan finne. Av sikkerhetsmessige grunner trekker de mest om natten. Et vindkraftområde vil være svært ødeleggende for hjortens trekkemønster.

Antall dokumenterte hjort som trakk over E39/Vatlandstunnelen før jul 2018 lå på mellom 500 – 600 dyr. Viltkamera klarer ikke å fange opp alle dyr fordi at en del av dem går utenom stien. Må nok regne med at det går ca 700 dyr. En må merke seg at det er flere tilførselsveier opp imot hoved stien. Merket med orange.

Stien merket med rødt, tilknytningsveier med orange. De røde pilene til høyre viser store hjortetrekk som går øst – vest over Lygna. Barnevandringstien er tegnet i grønt som går fra Årlia i Kvinesdal til Snartemo i Hægebostad.

GPS merket hjort som viser ruten som velges.

[Mottatt av Petter Birkeland.](#)

Som en ser i fra kartet og fra kartlegging fra Sør Hjort av 3 hjortekoller i 2017 så ser en at ruten strekker seg fra Lista i sør til opp imot Sirdal – Åseral – Evje.

Ved denne GPS merkingen fikk vi bekreftet det vi allerede hadde kartlagt.

Det dere ser her er hjortenes E39. Og de har som oss tilknytningsveier som forgreiner seg som et edderkoppnett i gjennom kommunene som her er representert.

Bilder & kartlegging av hjortesti av Kristoffer Birkeland.

På de mest øde områdene kan hjortene trekke om dagen. Ellers foregår det meste av trekket på natten.

Hjortestien høsten 2018 ved Årsvoll i Hægebostad kommune.

Foto: Anne Britt Hovden

Hjortsti ved Torsheimrådet i Hægebostad kommune mai 2019.

Som en ser av bilde så er det ikke vanskelig å følge stien. Har gått opp stien ett stykke.

Hjortestien ved Torsheimområdet våren 2019 (Svein Hovden)

Hjorter som går nordover i april 2019 i Hægebostad kommune.

Hjortedyrene har sine trygge stier, og er ikke klar over at veiene deres er blitt en dødsfelle.

Et av problemene med vindkraft er at de gjør det naturlige om til noe unaturlig. De forandrer på naturen. Og det går hardt utover fugler og dyr.

En død elgku som har falt utfor en skjæring på Lista Vindkraftverk. Bilde til venstre.

Elgku som har gått utfor og knekt ryggen og måtte avlives. Tellenes Vindkraftverk. Bilde til høyre

Fugletrekk på Kvinesheia

Kvinesheia har store fugletrekk. Både av rovfugler og av de fleste spurvefuglene våre. Også på senhøstes/vinter trekker det mye ryer nord – sør mot Kvinesheia mot Storehei. Se kart på neste side. Likeså i fra Høghei/Verdal trekker rypene sør- nord mot Lyngdal.

Både vest og øst for Lygna så går fjellene sør – nord som danner et naturlig grunnlag for fugletrekkene. Av informasjon som ligger øst for Lygna i Lyngdal kommune viser et fugletrekk som går inn i Hægebostad kommune.

Kvinesheia er slutten på langfjella og holder sin fjellformasjon helt ut til Storehei i Kvinesdal. Kvinesheia er en naturlig plass for fugletrekk. Og på grunn av sin fjellformasjon og høyde er det flere av våres fjellfugler som går til hekking i disse områdene. Vi ser når snøen blir liggende lenge i høyfjellet er det en del av fuglene som slår seg til ro i fjellområdene i Hægebostad.

Det er arter som fjellvåk, jordugle, haukugle, varsler, ringtrost, ryer. De siste årene har det hekket ryer på både Storehei og Torsheimområdet. Kvinesheia er også en yndet og viktig rasteplass for fugler som skal nordover.

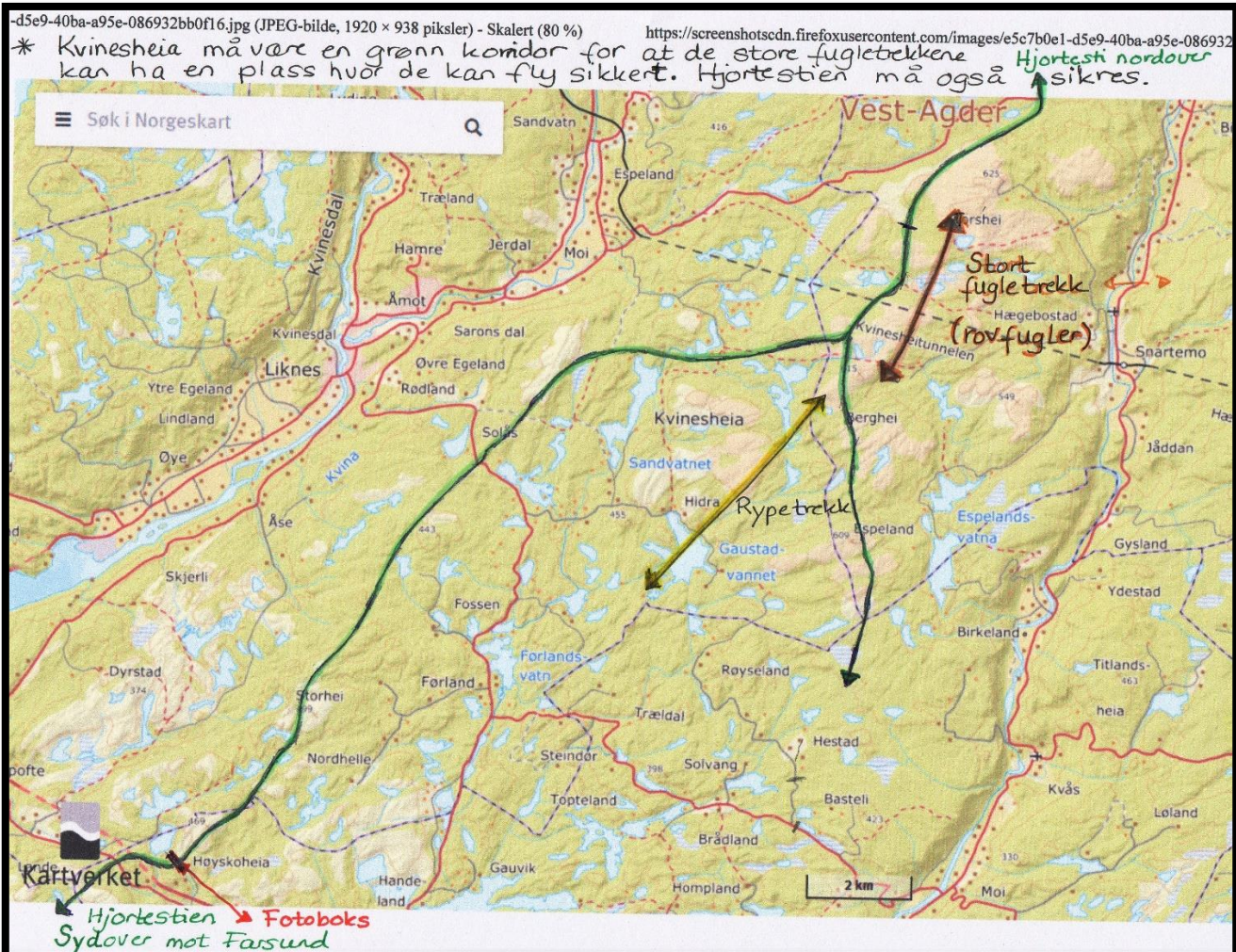
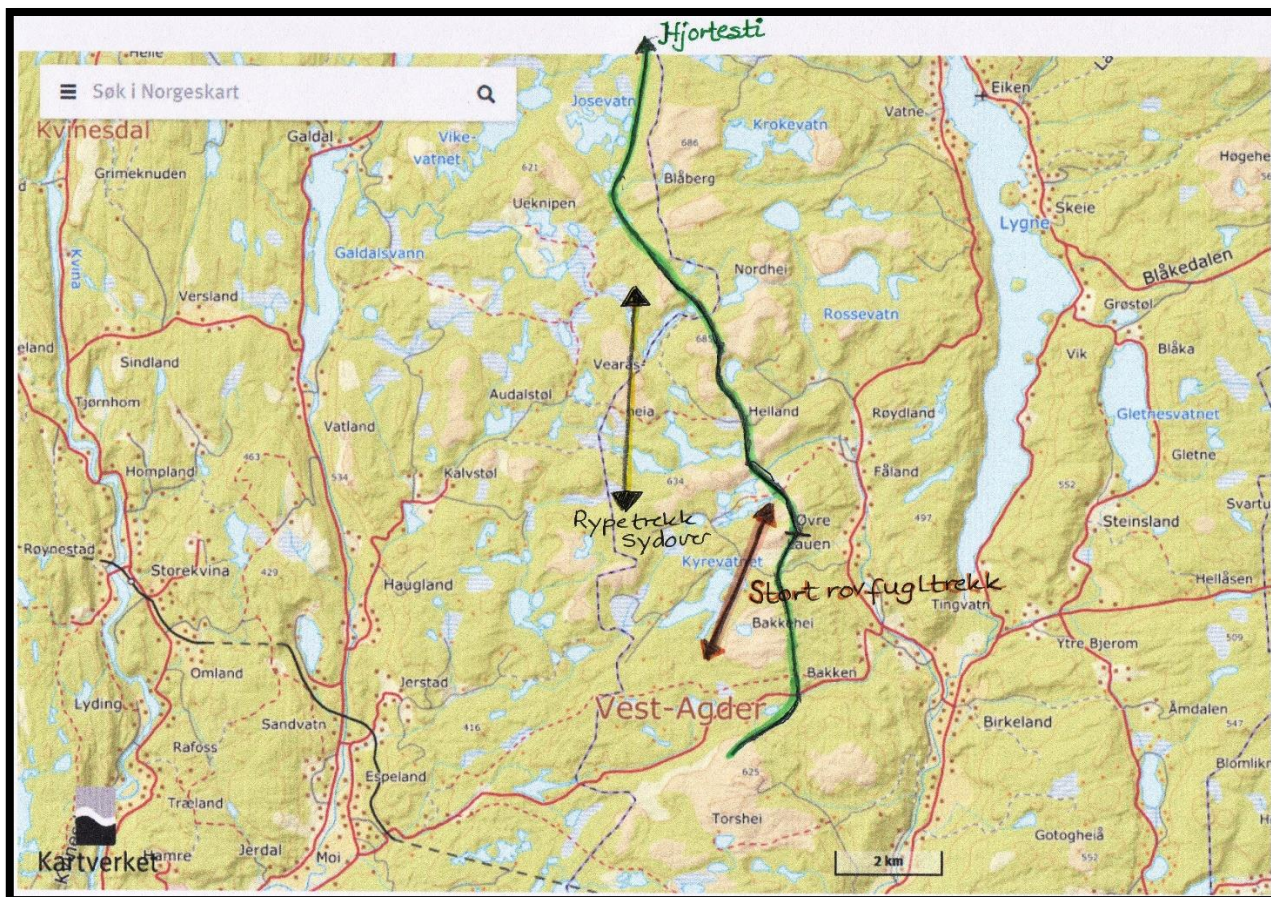
Se også info side 1.

Foto: Jonas Hovden

Torsheimområdet, utsikt mot Skrivtjødn, Kvinesdal/Hægebostad. Her står jeg midt i en «grønn lunge». Det er på slike plasser mye av trekkfuglene flyr forbi og bruker som hvileplasser.

Her er det et stort fugletrekk.

Bildet under viser jordugleunger som blir merket i Hægebostad kommune. Når det er smågnager år så går jordugle til hekking i den sørlige delen av Hægebostad.

Fotoer: Jonas Hovden

Bildet viser en hubro hunn. Hubroen er en sjelden og rødlistet art. Hægebostad kommune har noen få hekkende par. De er sky og mystiske. Er det smågnagere er det lettere å få registrert de. Dette bildet er tatt mellom Lyngdal og Hægebostad.

Orrfuglleiker i Hægebostad

Hægebostads natur er som skapt for orrfugl. Kommunen har i alle år hatt en solid bestand. I kommunen er det mange orreleiker. Disse leikene kan være mange hundre år gamle. Orrfuglene er veldig sensitive ovenfor lyd og forstyrrelser.

Nå som heiene har til dels grodd igjen og det utføres lite sviing har nok vært en årsak til at orrfuglene har gått sterkt tilbake de siste årene. Sviing av kratt og lyng er svært viktig for at orrfuglene skal få tilgang på nyskudd. Og at myrene holdes åpne for orrfuglleik.

Alle linjeverk har også vært en av grunnene fordi at orrfugl og ryper er arter som krasjer i dem. Dette igjen på grunn av synet og manøvringsevnen er dårlig hos hønsefuglende.

Jeg har holdt telling på flere leiker over flere år. Jeg har registrert i det siste at noen av leikene dessverre ikke er i bruk lengre.

Særdeles viktig for orrfugler og andre fuglearter er at de gjenværende uberørte naturområder får være intakt.

Vi har merket at de siste årene at orrfuglen har gått sterkt tilbake.

Orreleik nord for Storskårhei i Hægebostad.

Foto: Jonas Hovden

Foto: Jonas Hovden

Orrfuglleik øst for Torsheimrådet i Hægebostad.

På orrfuglleik med en nydelig solnedgang i uberørt naturlandskap.

Foto: Kristine Hovden

Det er en unik og flott opplevelse på våren å få være på orrfugleleik.

En ligger godt skjult. Se over. Orrfugleiken nedenfor har gått betydelig tilbake.(2017)

Foto: Kristine Hovden

Generelt om fugler og dyr i de aktuelle områder.

Det er en mengde forskjellige type fugl som går til hekking i våre mest uberørte naturområder (INON)

Kan nevne noen av dem.

Hubro, kongeørn, fiskeørn, hønsehauk, tårnfalk, fjellvåk, musevåk, jordugle, haukugle, spurveugle, perleugle, kråke, ravn, rype, orrfugl, strandsnipe, skogssnipe, enkeltbekasin, grønnstilk, varsler (den eneste sikre registrete reirfunn i Agder, 01.05.14) steinskvett, heipipelerke, trepipelerke, ringtrost, rødvingetrost, duetrost, måltrost, rødstjert, sivspurv, bokfink, grønnfink, løvsanger, gransanger, tårnsanger, buskskvett, linerle, grå flusnapper, svart/hvit flusnapper, stokkand, krikkand, toppand, svartand, kvinand, rugde, storlom, fossefall, grønnspekk, gråspekk, flaggspekk, storfugl.

Et par med bergand som lå seint i hekkesesong på Kvinesheia som mulig gikk til hekking.

Er en del gjøk i disse områdene. De trives godt sammen med heipipelerkene og trepipelerkene fordi de er hans vertsfugler.

For noen år siden var det en god bestand av rødstilk. Den har forsvunnet helt fra disse fjellområdene. Men er blitt erstattet med grønnstilk.

Har observert trane på Kvinesheia.

Av dyr så er det elg, hjort, rådyr, hare, bever, rev, mår, røysekatt, snømus, gaupe, div. smågnagere. Kommunen har en stor bestand av bever.

Hjorten er økende i kommunen.

Av arter som er innom og registrert i områdene er ulv, bjørn og jerv.

Ringtrost

Grønnstilk

Fiskevann i Hægebostad

Foto: Svein Hovden

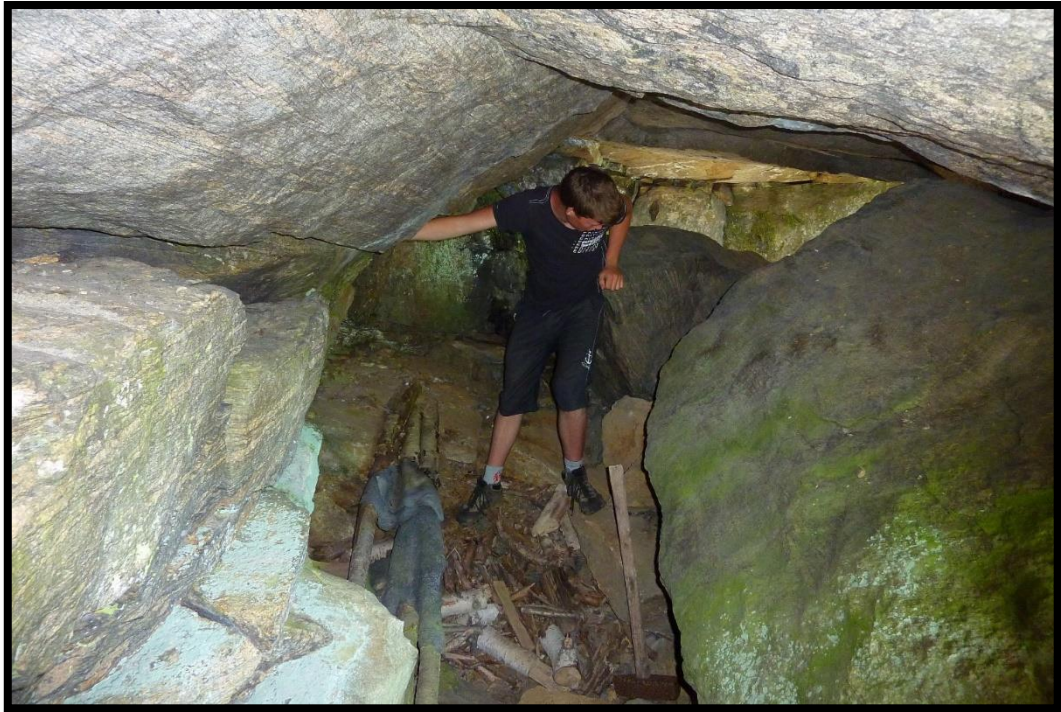
Turgleden er stor i Hægebostad kommune. Naturen i kommunen blir brukt til både jakt, fiske, bærsanking og naturopplevelser. De aller fleste vann har store og gode bestand med fisk. Det at det er fisk i de fleste vann gjør at kommunen har flere par med fiskeørner som lever kun av fisk.

Også en annen art som er avhengig av fisk er storlommen. Storlommen er en svært sky og mystisk fugl. De fleste har aldri sett en storlom, men de har kanskje hørt den. Lyden høres for det meste om vårnettene. Den er svært høy og skrikende. Storlommen tåler ikke forstyrrelser ved sin reirplass. Kommunen har noen par av denne arten.

Fiskeørn med fisk.

Foto: Jonas Hovden

En kan finne mye rart når en går på tur.

Foto: Svein Hovden

Fant denne hulen som er helt tørr og fin. Her er både seng og gammel bål plass pluss en gedigen slegge. Funnet på Kvinesheia og var svært godt skjult.

Foto: Svein Hovden

Bildet er tatt på Kvinesheia som viser hvor vakkert det kan være å gå i uberørt natur. Fjellblomstene Rome her i all sin prakt setter farge på heia.

Flotte forhold for skimuligheter for de som ønsker det. Foto: Anne Britt Hovden
Kvinesheia/Torsheimområdet.

Bergehei er ei typisk hei som mye fugler raster på. Foto: Rebekka Hovden

Flekkmarihand - en orkide

Året 2019 fant vi flere plasser som det var flekkmarihand. Tidligere har vi funnet flekkmarihand på Torshei. I år fant vi dem på ulike heier i kommunen.

Foto: Anne Britt & Svein Hovden

Dette er den største kolonien av flekkmarihand orkideer vi har vært borti. På denne myra var det mange hundre. Dette bildet viser et utsnitt av orkideene.

Slåttemark

I Hægebostad kommune finnes det flere slåttemarker som står registrert i artsdatabasen for Miljødirektoratet. Det er viktige slåttemarker som er med på å opprettholde det biologiske mangfoldet både i kommunen og for landet som helhet.

Foto: Anne Britt Hovden

Flekkgrisøre

Engtjæreblom

Blåmunke

Grønne metallsvermere på et utvalg blomster i slåttemarka. Grønn metallsvermer er en sommerfugl som tilhører familien bloddråpesvermere. Den er den eneste norske representanten for gruppen metallsvermere og er funnet over mye av Sør-Norge, men ser ut til å være i tilbakegang. [Wikipedia](https://no.wikipedia.org/wiki/Grønn_metallsvermer)

Foto: Anne Britt Hovden

Solblom med neslesommerfugl sommeren 2019.

Solblom er en truett og sjelden flerårig plante med en grunnstilt rosett av blader. Bladene er smalt eggeformet og helrandet med tallrike, ganske stive hår på begge sider. På de blomsterbærende stenglene finnes noen få, mer eller mindre klart motsatte blader som er lansettformede. [Wikipedia](https://en.wikipedia.org/wiki/Thalictrum)

Revebjelle, blåmunke og hvite (lyseblå) blåklokker nedenfor.

Turt

Foto: Anne Britt Hovden

Turt er en opp til 2 meter høy flerårig kurvblomstret plante med blå-fiolette, sjelden kvite blomster. Den vokser i høgstaudeeng/-skog på fuktig næringsrik mark og er vanlig i store deler av Norge. Det er ei matplante, der både stilken og bladene kan brukes. [Wikipedia](#)

Nattfiol til venstre

Utsnitt fra blomstereng

Neslesommerfugler

Nattfiol er en plante i marihandfamilien. Det norske navnet var tidligere vanlig nattfiol, men etter Artsdatabankens arbeid med norske navn på arter er nattfiol det anbefalte norske navnet på arten.

[Wikipedia](#)

Nedising fremprovoserer store trekk av spesielt ryper.

Når kaldfronten fra fjellet møter den fuktige luftmassen i fra kysten blir landskapet ned joglet/nedising. Et ganske vanlig fenomen i disse områdene.

Når slike ting skjer så er det stort trekk av ryper og orrfugl som trekker ut mot kysten.

Både ryper og orrfugl er knoppspisende arter. Når isen legger seg som et panser så oppstår det en primær matkrise som gjør at de må flytte på seg.

Verdal/Skeie området i vinter prakt, Hægebostad.

Foto: Kristine Hovden

Fra: Reidun Bakken (Reidun.Bakken@audnedal.kommune.no)

Sendt: 05.09.2019 09.59.53

Til: Lilly H. Ågedal

Kopi:

Emne: VS: Innsigelse mot vindkraftutbygging i våre områder

Vedlegg: Artskartlegging Høghei Audnedal 2019,.odt

Innkommet post som jeg vil videresende til NVE.

Mvh

Reidun

Fra: Dagfinn Flottorp <dagffl@online.no>

Sendt: onsdag 4. september 2019 21.02

Til: Reidun Bakken <Reidun.Bakken@audnedal.kommune.no>

Emne: Innsigelse mot vindkraftutbygging i våre områder

Hei, vi er mange grunneiere i Audnedal kommune som ikke vil la vindkraftutbygger gjøre vår utmark til industriområde. Vi er glade i naturen og ønsker å ta vare på artsmangfoldet der, og den verdien den gir oss. Ei evt. utbygging vil være en rasering av naturen, og føre til en negativ bestandsutvikling for mange arter.

Vi har derfor fått ekstra hjelp til ei kartlegging av arter innen vårt område, og vil gi dette som en innsigelse mot vindkraftutbygging i våre områder, og som et høringsinnspill inn til NVE. se vedl.

Med hilsen

Dagfinn Flottorp

Grunneier

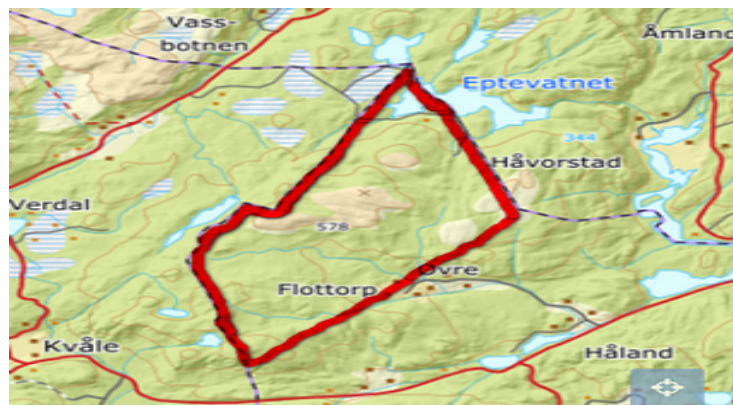
Denne e-posten er sjekket for virus av AVGs antivirusprogramvare.

www.avg.com

ARTSKARTLEGGING HØGHEI, AUDNEDAL 2019

Utsiktsbilde mot sørvest fra Høghei, Ramstadvarden

Det avmerkede området på kartet viser hvor artskarlegging er utført.
Feltarbeid og rapport: Svein Almedal

Det er i tidsrommet 05. April – 01. August utført artskartlegging i det nordvestlige området av Audnedal kommune. Prosjektet støttes med midler fra SABIMA (Samarbeidsrådet for biologisk mangfold).

Metoder brukt er malaisefelle, lysfelle, feromonlokking og håv. I tillegg er det gjort observasjoner med kikkert og kamera. Hovedvekt er lagt på insekter, edderkoppdyr og fugl. Pattedyr og karplanter er i noen grad også tatt med.

Det er umulig å få et fullgodt bilde av arts mangfoldet på så kort tid men som en del av en innsigelse mot eventuell utbygging av vindkraftindustri er det likevel ønskelig å presentere resultatene.

Alle artsfunn nevnt i denne rapporten er fortløpende blitt registrert og dokumentert på nettstedet <https://www.artsobservasjoner.no/> og er derfor tilgjengelig i Artskart for forvaltningsmyndigheter.

Det er blitt registrert 264 arter hvorav 8 rødlistearter. Under følger en artsliste med totaloversikt og til slutt en kort presentasjon av enkelte mer spesielle funn og arter som vil bli særlig skadelidende ved en eventuell utbygging av vindkraftindustri.

Svartefjellet: Spillplass og hekkeplass for orrfugl og en viktig biotop for insekter særlig knyttet til vann, samt flaggermus som driver næringssøk her.

ARTSLISTE:

Diaea dorsata

Oniscus asellus

Rutpela maculata

gressmarkfly *Cerapteryx graminis*

keiserkåpe *Argynnis paphia*

neslesommerfugl *Aglais urticae*

ryllik *Achillea millefolium*

prestekrage *Leucanthemum vulgare*

blåklukke *Campanula rotundifolia*

engsyre *Rumex acetosa*

småmarimjelle *Melampyrum sylvaticum*

tepperot *Potentilla erecta*

gul nøkkerose *Nuphar lutea*

Flekkmarihand *Dactylorhiza maculata*

Araniella cucurbitina

engulveedderkopp *Pardosa amentata*

Phylloneta sisypia

markkakerlakk *Ectobius lapponicus*

Anastrangalia sanguinolenta

Oxymirus cursor

Crepidodera fulvicornis

Cryptocephalus labiatus

fireflekket furunålbille *Cryptocephalus quadripustulatus*

bringebærbille *Byturus tomentosus*

Glischrochilus hortensis

Cychramus luteus

Perapion violaceum

Rhinoncus pericarpius

jordbærsnutebille *Anthonomus rubi*

Polydrusus fulvicornis

Byrrhus pilula

Cantharis pellucida

Podistra rufotestacea

Podistra schoenherri

Rhagonycha nigriventris

Podabrus alpinus

oresmeller *Aplotarsus incanus*

Cyphon coarctatus

humlebille *Trichius fasciatus*
Anthophagus omalinus
Eusphalerum minutum
Pedicia rivosa
skogsnipeflue *Rhagio lineola*
blinding *Chrysops relictus*
regnklegg *Haematopota pluvialis*
vannklegg *Heptatoma pellucens*
toflekkt klegg *Hybomitra bimaculata*
engskumsikade *Philaenus spumarius*
grastege *Leptopterna dolabrata*
Pithanus maerkeli
Neolygus contaminatus
brun buemåler *Macaria brunneata*
rødfrynset bjørnespinner *Diacrisia sannio*
ildgullvinge *Lycaena phlaeas*
argusblåvinge *Plebejus argus*
idasblåvinge *Plebejus idas*
brunflekket perlemorvinge *Boloria selene*
båndengmott *Udea hamalis*
stankgulløye *Chrysopa perla*
brunlibelle *Aeshna grandis*
glansmetallibelle *Somatochlora metallica*
innsjøvannymfe *Enallagma cyathigerum*
toprikket torngresshoppe *Tetrix bipunctata*
storskarv *Phalacrocorax carbo*
tårnseiler *Apus apus*
stjertmeis *Aegithalos caudatus*
smaragdedderkopp *Micrommata virescens*
gullrandet kjevedderkopp *Tetragnatha extensa*
Phylloneta impressa
Simitidion simile
svart blodsmeller *Ampedus nigrinus*
Empis tessellata
måneflekket buskblomsterflue *Parasyrphus macularis*
svartfotblinding *Chrysops nigripes*
vårklegg *Hybomitra nitidifrons*
Adela croesella
Incurvaria mascolella
ospesvermer *Laothoe populi*
bringebærspinner *Macrothylacia rubi*
brunt lærfly *Mniotype adusta*
skogringvinge *Pararge aegeria*

sivspurv *Emberiza schoeniclus*
buttsnutefrosk *Rana temporaria*
Dvergbjork *Betula nana*
Bathyphantes approximatus
Xysticus ulmi
Luperus longicornis
tjuetoprikket marihøne *Psyllobora vigintiduopunctata*
Phalacrus substriatus
dobbeltbåndet blomsterflue *Episyrphus balteatus*
bjørkebladsikade *Oncopsis flavicollis*
Cymus glandicolor
skogjordmaur *Lasius platythorax*
gammafly *Autographa gamma*
admiral *Vanessa atalanta*
tistelsommerfugl *Vanessa cardui*
bergringvinge *Lasiommata petropolitana*
svalestjert *Papilio machaon*
rødvannymfe *Pyrrhosoma nymphula*
gråfluesnapper *Muscicapa striata*
toppmeis *Lophophanes cristatus*
svarthvit fluesnapper *Ficedula hypoleuca*
skogstjerne *Lysimachia europaea*
gjøkesyre *Oxalis acetosella*
skogflått *Ixodes ricinus*
Gnaphosa leporina
Tibellus oblongus
Paidiscura pallens
Robertus arundineti
Entomobrya nivalis
Orchesella flavescens
Aphthona lutescens
Plateumaris discolor
stor dvergmarihøne *Scymnus nigrinus*
Glischrochilus quadripunctatus
furubarsnutebille *Brachonyx pineti*
Strophosoma capitatum
rognesnutebille *Otiorhynchus scaber*
bjørkebladruiller *Deporaus betulae*
Cantharis paludosa
Cantharis rufa
Rhagozycha lignosa
kamsmeller *Ctenicera pectinicornis*
hårsmeller *Paraphotistus impressus*

busksmeller *Athous subfuscus*
brunsmeller *Sericus brunneus*
lundblåhjort *Platycerus caraboides*
Stenus impressus
kort gressblomsterflue *Melanostoma mellinum*
engfotblomsterflue *Platycheirus clypeatus*
Speudotettix subfuscus
Drymus brunneus
grønnløvtege *Elasmotethus interstinctus*
brunløvtege *Elasmucha fieberi*
nordlig sauemaur *Formica lemani*
svart jordmaur *Lasius niger*
bregnemåler *Petrophora chlorosata*
blåbærbladmåler *Jodis putata*
Micropterix aureatella
grått slåttefly *Euclidia mi*
sørgekåpe *Nymphalis antiopa*
småtorvlibelle *Leucorrhinia dubia*
firflekkebredlibelle *Libellula quadrimaculata*
spydblåvannymfe *Coenagrion hastulatum*
gjøk *Cuculus canorus*
rødvingetrost *Turdus iliacus*
røsslyngedderkopp *Dictyna arundinacea*
Microlinyphia pusilla
Pardosa lugubris
Pachygnatha listeri
Agabus congener
sjuprikket mariehøne *Coccinella septempunctata*
tofarget dvergmariehøne *Scymnus suturalis*
Epuraea aestiva
Limnobaris dolorosa
Micrelus ericae
treblodsmeller *Ampedus balteatus*
Ulopa reticulata
Nabis rugosus
Gerris lacustris
nordlig skogmaur *Formica aquilonia*
nattpåfugløye *Saturnia pavonia*
lyngmåler *Ematurga atomaria*
stålorm *Anguis fragilis*
Araneus sturmi
Nerience peltata
hoggormedderkopp *Segestria senoculata*

Metellina merianae
elggjødsele *Aphodius nemoralis*
Phosphuga atrata
markhumle *Bombus pratorum*
skogeitermaur *Myrmica ruginodis*
bølgefly *Eupsilia transversa*
storsteinkryper *Lithobius forficatus*
treperletusenbein *Proteroiulus fuscus*
krikkand *Anas crecca*
heipiplerke *Anthus pratensis*
linerle *Motacilla alba*
gråtrost *Turdus pilaris*
kjøttmeis *Parus major*
hestehov *Tussilago farfara*
hvitbåndhopper *Evarcha falcata*
Metellina menkei
kameleonedderkopp *Misumena vatia*
Xysticus audax
Pterostichus rhaeticus
bjørkebladbille *Lochmaea caprea*
Lochmaea suturalis
hieroglyfmarihøne *Coccinella hieroglyphica*
Betulapion simile
Tachyerges stigma
Strophosoma fulvicorne
Polydrusus tereticollis
Anaspis rufilabris
skogsmeller *Pheletes aeneoniger*
sømsmeller *Dalopius marginatus*
Cyphon padi
Cyphon variabilis
Empis borealis
hornsikade *Centrotus cornutus*
Stenodema holsata
Scolopostethus decoratus
håret heimaur *Formica exsecta*
hageeitermaur *Myrmica rubra*
grønnstjertvinge *Callophrys rubi*
vårblåvinge *Celastrina argiolus*
smal kveldvikler *Epinotia crenana*
vanlig torngresshoppe *Tetrix undulata*
kanadagås *Branta canadensis*
storfugl *Tetrao urogallus*

storlom *Gavia arctica*
strandsnipe *Actitis hypoleucos*
svartspett *Dryocopus martius*
flaggspett *Dendrocopos major*
trepipplerke *Anthus trivialis*
gjerdesmett *Troglodytes troglodytes*
jernspurv *Prunella modularis*
måltrost *Turdus philomelos*
løvsanger *Phylloscopus trochilus*
nøtteskrike *Garrulus glandarius*
kråke *Corvus cornix*
gråsisik *Carduelis flammea*
furukorsnebb *Loxia pytyopsittacus*
nordpadde *Bufo bufo*
Hydroporus morio
orrfugl *Tetrao tetrix*
kongeørn *Aquila chrysaetos*
skogsnipe *Tringa ochropus*
rødstrupe *Erithacus rubecula*
grønnsisik *Carduelis spinus*
nordfirfisle *Zootoca vivipara*
rådyr *Capreolus capreolus*
vintereik *Quercus petraea*
osp *Populus tremula*
selje *Salix caprea*
rogn *Sorbus aucuparia*
einer *Juniperus communis*
gran *Picea abies*
furu *Pinus sylvestris*
barlind *Taxus baccata*
bjørnekam *Blechnum spicant*
tremoseedderkopp *Cryphoeca silvicola*
Labulla thoracica
kjelleredderkopp *Meta menardi*
Armadillidium pictum
Agonum fuliginosum
Cis castaneus
Bolitophagus reticulatus
rød skogmaur *Formica rufa*
svart sauemauro *Formica fusca*
gul jordmauro *Lasius flavus*
bjørkevårmåler *Archiearis parthenias*
bjørketungemåler *Trichopteryx carpinata*

sitronsommerfugl *Gonepteryx rhamni*
løvsteinkryper *Lithobius melanops*
klubbkeisertusenbein *Cylindroiulus punctatus*
hønehauk *Accipiter gentilis*
svarttrost *Turdus merula*
duetrost *Turdus viscivorus*
blåmeis *Cyanistes caeruleus*
granmeis *Poecile montanus*
ravn *Corvus corax*
bokfink *Fringilla coelebs*
vannflaggermus *Myotis daubentonii*

Snutebillen *Strophosoma fulvicorne* – Rødlistet i kategori EN – Sterkt truet. Den lever kun på varme, tørre lyngmarker med sandbunn. Den ble funnet i området mellom Eptevannet og Svartefjellet 30.04.19. I nyere tid er den bare funnet 4 steder i Norge og dette er det eneste innlandsfunnet. En utbygging i dette området vil altså ødelegge det eneste kjente leveområdet for arten i innlands- Norge.

Vannflaggermus - *Myotis daubentonii* . Den har overvintringssted i de gamle molybdengruvene på øvre og ytre Flottorp. Den driver næringssøk i skogsterreng med vann. En utbygging der det settes opp vindmøller i deres leveområde vil både rasere dens næringsgrunnlag og være direkte livstruende pga plutselige trykkfall i lungene og indre blødninger når de driver matsøk i nærheten av rotorbladene. Norge har forpliktet seg gjennom den europeiske Eurobat – avtalen til bl.a "å beskytte områder som er viktige for flaggermus...innføre forbud mot avliving etc" Flaggermus er i Norge fredet etter viltloven.

Kongeørn ble observert regelmessig i området hele kartleggingsperioden. Bildet viser et par med hekkeadferd over Svartefjellet- Ørnemyrfjellet 30.04.19. Bildet under viser hva som ville skjedd hvis der sto en vindturbin plassert der ørna stryker langs Audnedals høyeste fjell, Ørnemyrfjellet i høyde med rotorbladene.

Også andre rovfugler ble observert i bra antall. Opptil 4 fiskeørn ble sett samtidig i territoriehevding og kurtisering i vindmøllehøyde over Høghei/Ramstadvarden. Hønsehauk og musvåk ble også sett i samme område.

Storfugl og orrfugl har viktige leveområder med spill- og hekkeplass her. Det ble sett opptil 4 storfugl samtidig og det ble konstatert spillplass for orrfugl på toppen av Svartefjellet. Her ble det også funnet reir med egg. Å plassere vindturbiner der skogsflug har leiken sin vil naturligvis være å utrydde bestanden i området.

Storfugl hunn spiser osp ved Eptevannet 07.06.19

Orrfugl reir med 8 egg på toppen av Svartefjellet 27.05.19

Første funn i Agder:

Oresmeller - *Aplotarsus incanus* er ikke tidligere funnet i Agderfylkene. To dyr ble funnet i området mellom Eptevannet og Svartefjellet 10.07.19.

De nevnte eksemplene ovenfor bør stå som argumenter for at en utbygging ikke bør finne sted i dette området.

**Uttalelse fra vedtak i styret i Grindheim Helselag i Audnedal kommune
I tilknytning til vindkraft på land**

Grindheim Helselag er tilsluttet Nasjonalforeningen for Folkehelsen. Vi er et lag som tilrettelegger for positiv aktivitet i bygda og kommunen på ulike områder. Vi er derfor opptatt av at alt som har med folkehelse å gjøre ikke kommer i konflikt med befolkningen. Derfor mener vi at lys -og støyforurensning og inngrep i naturen som kan gå ut over rekreasjon og aktiviteter ikke er ønskelig. Dette vil vi fraråde.

Byremo 25. september 2019

**Eva Tove Fuglestveit
sekretær i Grindheim Helselag**